

Zaaknr. : 468702
Kenmerk : 577091

Projectplan Waterwet versterking Standhazensedijk Drimmelen

Behandelend ambtenaar: S.C.G. Kuijpers
Programmadirecteur: R. Wolbrink
Portefeuillehouder: C.B.M.E. Franssen
Ambtenaar aanwezig bij Programmadirectie, Managementteam of Programma-overleg: Ja

Doel van de notitie: Besluitvorming door algemeen bestuur over het definitieve Projectplan Waterwet en de bijbehorende mer-beoordeling voor de versterking van de Standhazensedijk in Drimmelen.

Samenvatting: Op 2 augustus heeft het dagelijks bestuur ingestemd met het voorkeursalternatief (VKA) voor de versterking van de Standhazensedijk in Drimmelen en het VKA is inmiddels onherroepelijk. Op basis van het VKA en aanvullende onderzoeken is het Projectplan Waterwet opgesteld, voor dit project dat valt onder het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP).

De dijkversterking wordt uitgevoerd met een kunststof heavescherm ter plaatse van de insteek van de teensloot. Hierdoor wordt het uitspoelen van zand (piping) voorkomen. Het scherm wordt aan de oost- en westzijde wat verder doorgetrokken om achterloopsheid te voorkomen. Het heavescherm wordt aangebracht over een dijk lengte van circa 880 m en heeft een indicatieve lengte van 5 m. Het heavescherm functioneert eveneens als maatregel tegen schadelijke graverijen. Het VKA wordt verder uitgewerkt in de planuitwerkingsfase tot een Voorlopig Ontwerp (VO). In het VKA is ingezet op een robuust en toekomstbestendig ontwerp dat veilig, inspecteerbaar, beheerbaar en onderhoudbaar is:

1. Ophogen binnenberm;
2. Herstellen scheuren binnentalud/binnenberm;
3. Herprofileren binnentalud;
4. Verschralen van de toplaag binnentalud;
5. Eenzijdig verflauwen van talud teensloot;
6. Ophogen buitenberm;
7. Aanbrengen gaas tegen schadelijke graverijen buitenberm.

In dit geval wordt de projectprocedure voor waterstaatswerken gevolgd. Omdat het de versterking van een primaire waterkering betreft, wordt de procedure verplicht gecoördineerd door de provincie Noord-Brabant. Het Ontwerp-projectplan is op 6 december 2022 vastgesteld door het dagelijks bestuur en is gedurende 6 weken ter inzage gelegd door de provincie Noord-Brabant samen met de andere te coördineren besluiten. Op 7 december 2022 is de inhoud van het Projectplan en de bijbehorende procedure toegelicht aan de direct belanghebbenden. Tijdens de inspraakprocedure zijn geen zienswijzen ingediend, zodat het definitieve Projectplan ongewijzigd kan worden vastgesteld door het algemeen bestuur en ter goedkeuring kan worden voorgelegd aan de provincie Noord-Brabant. Na het goedkeuringsbesluit kan gedurende 6 weken beroep worden ingediend bij de Raad van State.

Advies: Het algemeen bestuur stemt in met de vaststelling van het definitieve Projectplan Waterwet (en het bijbehorende mer-beoordelingsbesluit) voor de versterking van de Standhazensedijk in Drimmelen.

Bespreking in:	Vergaderdatum: (indien geen datum; type dan n.v.t.)
☐ Programmadirecteur	6 februari 2023
☒ Programma-overleg	n.v.t.
☐ Programmadirectie	n.v.t.
☐ Managementteam	n.v.t.
☐ Overlegvergadering OR	n.v.t.
☒ Portefeuillehouderoverleg	8 februari 2023
☒ Dagelijks Bestuur	14 februari 2023
☐ Lokaal Overleg	n.v.t.
☐ Algemeen Bestuur	1 maart 2023
☐ Check financiële paragraaf	n.v.t.
☐ Check juridische paragraaf	n.v.t.
☒ Bijlage(n) bij het besluit Projectplan Waterwet Aanmeldnotitie mer-beoordeling	585318 585321
☐ Achtergronddocument(en)	n.v.t.

Aanleiding/context

In 2019 - 2020 is normtraject 34-1 door waterschap Brabantse Delta beoordeeld conform het Wettelijke Beoordelingsinstrumentarium 2017 (WBI2017). Het veiligheidsoordeel van normtraject 34-1 is categorie D. Categorie D is het laagst mogelijke oordeel en houdt in dat de overstromingskans van het traject veel groter is dan de signaleringswaarde van de norm. Het oordeel categorie D wordt bepaald door het oordeel op piping bij de Standhazensedijk, de scope van het HWBP-dijkversterkingsproject. De Standhazensedijk voldoet niet aan de norm voor piping, omdat het een smalle schaaldijk betreft met een teensloot aan de binnenteen, waarvan de bodem direct in verbinding staat met een dik doorlatend zandpakket. Dit maakt dat het dijkdeel zeer pipinggevoelig is. Na controle van de waterveiligheidsopgave is gebleken dat er definitief geen hoogteopgave of stabiliteitsopgave is voor de Standhazensedijk.

De versterking van de Standhazensedijk wordt uitgevoerd met een heavescherm van kunststof ter plaatse van de insteek van de teensloot (zie visualisatie). Hierdoor wordt het uitspoelen van zand voorkomen en dient het scherm direct als maatregel tegen schadelijke graverijen. Het scherm wordt aan de oost- en westzijde doorgetrokken om de aansluiting met de bestaande dijk te maken en om te zorgen dat achterloopsheid (kwelstromen om het heavescherm heen) niet kan optreden. Om voorloopsheid (een uittredepunt voor het scherm) te voorkomen, wordt de aanwezige binnenberm verhoogd. De benodigde ophoging bedraagt circa 0,30m. Het heavescherm wordt aangebracht over een dijk lengte van circa 880 m en heeft een indicatieve schermdiepte van 5m.

De scheuren in de toplaag van het binnentalud en -berm worden hersteld en het binnentalud wordt geprofileerd naar het oorspronkelijk talud van 1:3. De toplaag van het binnentalud en -berm worden verschraald, zodat een kruiden-/bloemrijke dijk kan ontstaan wat de biodiversiteit van het gebied vergroot. De oever van de teensloot wordt eenzijdig (aan de keringzijde) verflauwd naar 1:1,5 voor een betere beheerbaarheid. De buitenberm wordt verhoogd met circa 0,80m om de onderhoudsberm aan de buitenzijde berijdbaar te maken. Door deze ophoging zal de berm meer dagen droog liggen en daarmee draagkrachtiger zijn voor de benodigde beheer- en onderhoudswerkzaamheden. In de buitenberm wordt gaas aangebracht om schadelijke graverijen te voorkomen (met bovenkant op circa +1.0 m NAP en onderkant op circa -0.3 m NAP). De combinatie van maatregelen is noodzakelijk om de waterkering toekomstbestendig te maken; veilig, goed inspecteerbaar, beheerbaar en onderhoudbaar. Het integrale ontwerp voldoet aan de eisen van het waterschap en de wensen vanuit de omgeving. De definitieve detaillering van het ontwerp vindt plaats in de planuitwerkingsfase.

In dit geval wordt de projectprocedure voor waterstaatswerken gevolgd op basis van paragraaf 2 hoofdstuk 5 van de Waterwet die verplicht is voor de versterking van primaire keringen. Daarbij is inspraak op een Ontwerp-Projectplan verplicht, behoeft het definitief door het algemeen bestuur vastgestelde projectplan de goedkeuring van de provincie Noord-Brabant en is er daarna rechtstreeks beroep mogelijk tegen het vaststellings- en goedkeuringsbesluit bij de Raad van State. De provincie Noord-Brabant coördineert tevens de met het projectplan samenhangende besluiten, in dit geval het mer-beoordelingsbesluit en het besluit van Ontheffing Wet natuurbescherming.

Het Ontwerp-projectplan is op 6 december 2022 door het dagelijks bestuur vastgesteld. Op 7 december 2022 is de inhoud van het Projectplan en de bijbehorende procedure toegelicht aan de direct belanghebbenden. Vanaf 22 december 2022 is het Ontwerp-Projectplan gedurende 6 weken ter inzage gelegd door de provincie Noord-Brabant samen met de andere te coördineren besluiten. Er zijn geen zienswijzen ingediend en daarmee kan het definitieve Projectplan ongewijzigd worden vastgesteld door het algemeen bestuur en ter goedkeuring worden toegestuurd aan de provincie Noord-Brabant. Vervolgens neemt Gedeputeerde Staten een goedkeuringsbesluit (over het Projectplan en de bijbehorende mer-beoordeling), waarna er gedurende 6 weken de mogelijkheid bestaat om beroep in te dienen bij de Raad van State.

Beoogd effect

Het Projectplan maakt het mogelijk dat de noodzakelijke dijkversterking kan worden uitgevoerd. Na uitvoering van de dijkversterking verandert het veiligheidsoordeel voor normtraject 34-1 van categorie D (het laagst mogelijke oordeel) in categorie C. Categorie C betekent dat de dijk na versterking weer minimaal 50 jaar mee kan en de komende 50 jaar kan voldoen aan de maximaal toelaatbare overstromingskansen conform huidige normering.

Het definitieve Projectplan en de bijbehorende mer-beoordeling worden (samen met het de Ontheffing Wet natuurbescherming) door het waterschap ter goedkeuring voorgelegd aan de provincie Noord-Brabant. Na het goedkeuringsbesluit door de provincie bestaat gedurende 6 weken de mogelijkheid om beroep in te dienen bij de Raad van State.

Argumenten

1. VKA is onherroepelijk

Op 2 augustus 2022 heeft het dagelijks bestuur het VKA (en het bijbehorende plan-MER) vastgesteld. Het VKA heeft 6 weken ter inzage gelegen en er zijn geen zienswijzen ontvangen. De commissie MER heeft positief geadviseerd op het plan-MER. Daarmee is het VKA onherroepelijk.

2. Omgeving is betrokken
Vanwege de relatief korte lengte van de dijkversterking is het aantal direct belanghebbenden beperkt en zijn belanghebbenden nauw betrokken. Zij zijn betrokken bij het opstellen van het afwegingskader (bijeenkomst op 23 maart 2022). Vervolgens is het VKA is aan belanghebbenden gepresenteerd tijdens een bijeenkomst op 13 juni 2022. Het Ontwerp-Projectplan en de bijbehorende procedure zijn op 7 december 2022 toegelicht aan de direct belanghebbenden. Er zijn geen zienswijzen ingediend op het Ontwerp-Projectplan.
3. Interne review
Het Ontwerp-Projectplan en de bijbehorende mer-beoordeling zijn gereviewed door betrokken collega's van het waterschap. De opmerkingen zijn verwerkt in de versie die ter vaststelling wordt aangeboden aan het algemeen bestuur.
4. Externe review
Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant zijn het bevoegd gezag voor het nemen van het goedkeuringsbesluit voor het Definitieve Projectplan en het nemen van de m.e.r.-beoordelingsbeslissing. Zowel het Ontwerp-Projectplan als de mer-beoordeling zijn daarom gereviewed door de provincie Noord-Brabant en eventuele opmerkingen zijn verwerkt in de versie die ter vaststelling wordt aangeboden aan het algemeen bestuur.
5. Procedure
Het definitieve Projectplan vastgesteld door het Algemeen Bestuur, waarna Gedeputeerde Staten een Goedkeuringsbesluit neemt. Na het goedkeuringsbesluit kan beroep worden ingediend bij de Raad van State (tegen het Projectplan, de bijbehorende mer-beoordeling en het besluit Ontheffing Wet natuurbescherming).
6. HWBP-subsidie
Het dijkontwerp bestaat uit 7 afzonderlijke onderdelen (zie samenvatting). De onderdelen 1 t/m 5 zijn noodzakelijk om piping in de toekomst te voorkomen en worden naar verwachting (voor 90%) gesubsidieerd door het HWBP. De onderdelen 6 en 7 dragen weliswaar bij aan een robuuste en toekomstbestendige dijk, maar zijn niet noodzakelijk om piping in de toekomst te voorkomen. Daarmee is het nog onzeker of de onderdelen 6 en 7 door het HWBP worden gesubsidieerd.

Kanttelingen en risico's

Ondanks dat het ontwerpproces zorgvuldig is doorlopen en belanghebbenden nadrukkelijk zijn betrokken, bestaat het risico dat er beroep wordt ingesteld. Indien noodzakelijk bestaat de mogelijkheid om dit mee te nemen bij de nadere uitwerking van het ontwerp.

De rapportage waarin de keuze voor het VKA is gemaakt en onderbouwd, is voorgelegd aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Het VKA past binnen de voorwaarden/criteria vanuit het HWBP. Het Projectplan hoeft niet voorgelegd te worden aan het HWBP, omdat het een uitwerking/ onderbouwing van het VKA betreft. Daarbij blijft het een waterschapsproject, waarbij het HWBP uiteraard continu op de hoogte wordt gehouden.

Financiële dekking

Er zijn geen extra financiële consequenties. De SSK raming van het VKA past binnen de gestelde kaders en kengetallen van het HWBP (subsidieverstrekker). Nadat het VKA onherroepelijk was (begin oktober 2022), is de Verkenningfase afgesloten. Inmiddels bevindt het project zich in de Planuitwerkingsfase en hiervoor is opnieuw subsidie verkregen bij het HWBP (subsidie december 2022 beschikt). Op 21 december 2022 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de kredietaanvraag voor de Planuitwerkingsfase.

Uitvoering

Na definitieve vaststelling Projectplan vastgesteld door het Algemeen Bestuur en het goedkeuringsbesluit door de provincie Noord-Brabant, bestaat gedurende 6 weken de mogelijkheid voor het indienen van een beroep bij de Raad van State. Parallel deze procedure wordt het VKA op basis van resultaten van nadere onderzoeken uitgewerkt tot een voorlopig ontwerp (VO).

Op basis van het definitieve Projectplan en het VO wordt een aannemer gezocht. Vervolgens wordt het VO samen met de aannemer uitgewerkt tot een definitief ontwerp (DO) en uitvoeringsontwerp (UO). De uitvoering vindt plaats voor 1 oktober 2024.

Communicatie

Het definitieve Projectplan (en het bijbehorende mer-beoordelingsbesluit en het besluit Ontheffing Wet natuurbescherming) wordt gepubliceerd conform de daarvoor geldende wettelijke richtlijnen op www.officielebekendmakingen.nl. De direct belanghebbenden worden hiervan per e-mail persoonlijk op de hoogte gebracht. De definitieve vaststelling van het Projectplan en het vervolg van de procedure wordt vermeld op de website en in de digitale nieuwsbrief van het project.

Relatie met beleidsvelden

- Winnend Samenwerken in Brabant

Over het project (en de bijbehorende afwegingen) is vroegtijdig vooroverleg gevoerd om rollen en belangen af te stemmen (met de provincie Noord-Brabant, de gemeente Drimmelen, Omgevingsdienst Brabant-Noord en direct belanghebbenden). De provincie Noord-Brabant gebruikt het project als pilot om zich aan de hand van de praktijk voor te bereiden op de invoering van de Omgevingswet.

- Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Het VKA dat is uitgewerkt in het OProjectplan is bepaald op basis van een afwegingskader. Dat afwegingskader heeft geholpen om te komen tot het best haalbare milieuvriendelijkste alternatief dat breed draagvlak heeft.